

**KELÂM-I MANEVİ
SOHBETLER**

-I-

ELL HACC HÜSEYİN VEDAD

N O T

Bu yazılar uzun sohbetler neticesinde bu sohbetlerde bulunan kişilere, sohbetlerde ele alınmış olan çeşitli mevzuları hatırlatmaya matuf paragraflar halinde yazılmıştır. Bu bakımdan sohbetlerde bulunmayanların bunları anlamalarında muhtelif zorluklar olabilir. Okuyanların bu hususları dikkate alarak mülahaza etmelerini temenni ederiz.

KAPAK YAZISI :

VE HÜVE ÂLÂ KÜLLİ ŞEY'İN KADİR
(HÜVE HER ŞEYE KADİRDİR)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Takdim.....	I-II
Önsöz.....	1.3
09.02.1985.....	5-22
09.03.1985.....	23-34
26.04.1985.....	35-51
12.04.1986.....	53-67
19.09.1987.....	69-88
26.02.1994.....	89-118
18.11.1995.....	119-138
15.03.1997.....	139-158
15.03.1997.....	159-173
29.03.1997.....	175-187
29.03.1997.....	189-200
30.05.1997.....	201-211
Yayımlanmış Eserler.....	212

Takdim

İnanç ve din konusu tek bir noktaya teksif edilemeyecek kadar şumullü bir özellik taşır. Her şeyin dayandığı temel nokta dindir. Manevi yetişmede aslolan, Allah Dinini ve maneviyatı Allah'ın bildirdiği şekilde doğru ilim alarak öğrenmek, terakki ederek Hakka vasıl olmaktır. Bunun için de, hakikat noktasına sahip, zati velayet makamını ihraz etmiş ilâhi bir gönle teslim olmak ve O'nun vâz ettiklerini en mühim bir haber olarak görmek icap etmektedir. Zamanın İnsan-ı Kâmil'ine yapılacak bu iltica kişiyi selâmete ulaştırır.

Bu çalışmada, çeşitli zamanlarda yapılan sohbetlerde ele alınan konular, kişilerin dünyevi olaylara nasıl bakması gerektiği konusunda bir fikir vermek amacı ile bir araya getirilmiş; ayrıca çeşitli dini mevzulara velâyet nokta-i nazarından nasıl bakılması gerektiği anlatılmıştır. İçeriğinde çok değişik konuları ihtiva eden ve binlerce sayfa tutan uzun sohbet yazılarının, şimdilik ancak çok küçük bir bölümünden derleme yapılarak bu yolda muhabbetli gönüller için manevi bir yetişme ve terakki vesilesi kılınmaya çalışılmıştır.

O zaman için yapılmış (**Hicri 15 Şaban 1408 - Miladi 3 Nisan 1988**) tarihli önsöz de, o dönem-

de yapılan çalışmalardan bir örnek teşkil etmesi bakımından bu kitaba ilave edilmesi uygun görülmüştür.

stte yer alan açıklayıcı not, esas itibariyle o zaman için yapılan sohbet çalışmalarının hepsinin başında yer almakla beraber, bir örnek teşkil etmesi bakımından yalnızca bu sayfaya ilve edilmiştir.

Ayrıca söz konusu sohbetler kitap haline getirilirken, bazı ifadelerde ve konularda anlamayı sarıh kılmak maksadıyla bazı değişiklikler ve kısaltmalar yapılmıştır.

Derleyen: **řafak Tunç**

ÖNSÖZ

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Bütün hamd ü senalar, şükürler, ibadet ve taatlar Allah celle celâlehu'ya mahsustur. Her şeyi lûtfu ile, kendinden kendine halk eden ve her varlığın haliki ve maliki Cenâb-ı Allah'tır ve her şey O'na dönecektir. Selam ve salâvat ilâhi yaratıcının Habib-i Edibi'ne, Fahr-i Ebedisi'ne ki bütün yaratılmışlara, Allah'ı doğru olarak bildirmiş ve öğretmiş, ilâhi ahlâk O'nunla tamamlanmıştır. İlâhi ilim ve feyz ancak O'nun yolunda yürümeyle elde edilir.

Salât u selâm Hz.Muhammed A.S.'a, âline, evladına ve ezvacına ve ahbabına ve ensarına ve kıyamet gününe kadar O'nu sevenler ve seveceklere olsun âmin.

Sevgili Allah'ımız; "**Size şah damarınızdan daha yakınım,**" buyurmuştur. Böyle olduğuna göre, kul Allah'a varmak için neden bir rehber, bir Mürşide ihtiyaç duyar?

Bahsi geçen yakınlık cismani ve sıfatidir. İlâhi bir rehber mülâki olmaktan ve tarikata girmekten asıl gaye ise ilâhi bilgi edinip, ruhen terakki ederek, Allah-u Teâla'nın zat yakınlığını elde etmek içindir.

O zaman Allah'a hem ruhî ve hem de cismani olarak ermiş olunur.

Her varlığın kendisinden kendisine giden bir yolu vardır, buna tarik derler. Tarîkat; tarîk kelimesinin çoğul hâlidir. Bir Pîrin tesis etmiş olduğu irfan tahsili yolunda yetişmiş olan her Mürşid o irfan yolunu, Allah'ın kendisine lûtfetmiş olduğu meşrebe göre bir tarîk olarak vaz eder. İşte aynı Pîr'e bağlı olan irfan yolundaki bir çok Mürşid ve tarîkin bütününe tarîkat denir. Eğer bir tarik kişiyi Allah'a götürüyorsa doğrudur, götürmüyorsa ona tarîk denmez.

Bizim manevi yolumuzun rehber-i hakikisi, ilâhi güneşi Gavsül Âzam Abdülkadir Geylânî (Kudise Sirrehu)dur ki, şeriat, tarikat, marifet, hakikate dair ilimler, O'nun kurduğu ilâhi Kadiri tarikinde öğrenilir. Bu yolda olanlar Allah rızası için birbirlerini severler, ilâhi bilgi ve feyz almak ve Hakkın rızası için bir araya gelirler. İşte bu bir araya gelişler sırasında yapılmış olan sohbetler sırasında tutulmuş olan notlardan bir derleme yapılması ve bu derlemenin neşredilmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu sohbetler Kur'an âyetlerinin meâllerini, Efendimizin o konulardaki hadislerini, ve maneviyat yolunun büyüklerinin bilgi ve öğütlerini bildirmekle beraber, sohbet esnasında ya da o sohbele dair daha sonra zuhur eden bir çok ilham ve düşünceleri de ihtiva et-

mektedir. Bu bakımdan yazılar tek bir mevzuya ilişkin olmayıp, birçok manevi meselelerle de ilgilidir. Zaten yazıların fihristinden de bu anlaşılmaktadır.

Esasen bu yazılarda geçen mevzuların her biri, başlı başına ve hudutsuz mevzular oldukları halde, bu kitabın muhteviyatını teşkil eden yazılar sohbetlerde bahsedilenlerin bir özeti olup, bir bölümünü ihtiva etmektedir.

1400 sene öncesinden günümüze kadar, İslâmi bilgiler derlenmiş ve bu hususlarda pek çok açıklamalar yapılmıştır. İslâmi hakikati yaratan ve lûtf eden, Allah'ımızın, kendisi gibi, ilmi de sonsuzdur.

Umulur ki sözlerimizin başlangıç ve nihayetinde yüce Mevla, hayra matuf teşebbüs ve çalışmalarımızda kusurlarımızı af ve mağfiret deryasında yıkayarak, bize tevfikini refik kılar. AMİN.

15 Şaban1408
ELL HACC HÜSEYİN VEDAD

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah Allahümme salli alâ seyyidina Muhammedin ve alâ Alî seyyidina Muhammed. Rabbiş rahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdetan min lisâni yefkahu kavli ve ufevidü emri illallah innallahe basirun bil-ibâd. Hamdü senâlar bütün ibadetler ve taâtlar Allah'a mahsustur. O Allah ki, herşeyin hâliki ve mâlikidir ve herşey **Hüve'**ye dönecektir. salât-u selâm ol nebi-i ahir zaman ki son peygamber ve Hakkın son hükmü şeriat-i lütfudur. O'nun âline ve evladına ve ezvacına ve ahbabına ve ensarına ve eshabına ve kıyamet gününe kadar O'nu sevenlerin üzerine olsun. Kulların her sırrını bilen ve yaptığıı gören işiten Allah inananları burada cem eylediği gibi yarın mahşer gününde Sevgili Habibi Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem Liva-i Hamd Sancağı altında lütfuyla cem eyleye Amin. Dua her insanın gönül lisanı ile olur. Zaten bütün gönül lisanları da Rabbimizindir.

9.2.1985

Cumartesi öğleden sonra

Etiler

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Kâinatın ve dünyanın yavaş yavaş değil, **Big**

Bang denen büyük bir patlama ile bir anda meydana geldiği bugün bu işin âlimleri tarafından açıkça ifade edilmektedir. Bu düşünceye bilim henüz ulaşabilmiştir. Sevgili Rabbimiz Kur'an-ı Kerîm'in (36/82) âyetlerinde bu âlemi **KÜN** (OL) emriyle meydana getirdiğini 1400 yıl önce ifade buyurmuştur.

Aynı zamanda fezada bulunan kara deliklerden bahsedilmektedir. Her canlı ölüme mahkûmdur. Yani yaratılmış her canlı, her yaşayan, günü gelince vaktini bulunca ölür. Seyyareler de yaratıktırlar ve onlar da zamanı gelince ölürler. İşte kara delik bu ölen seyyarelerin mezarlarıdır deniyor.

Allah'ımızın isimlerinden biri de "**Nizam**"dır. Ölülerin canlılar arasında dolaşması nizamsızlıktır. Hak ile beraber araştırılırsa doğru olan bilgiyi bu kadar zaman kaybetmeden elde etmek mümkündür. Haktan ayrı düşünülürse, Darwin'in insanların maymundan geldiği iddiasında olduğu gibi mahcup olunur, insanlara bir hayli zaman kaybettirilir ve yanlış bilgilerle zihinler meşgul edilir.

Feza araştırıldığında görülür ki çekme ve itme kuvveti ile bir yaşam düzeni kurulmuştur. Bu çekme gücü, Hakkın kudret-i ilâhiyesidir. Hak ondan bu kudretini çekti mi o ölür. Yani Hakk, mealen, "**Bir sıfat veya bir şekil halinde görünmek istemezsem ölüm ortaya çıkar,**" buyurmaktadır.

Hakkın çekim kuvveti fezaya hayat verir. Hakkın ilâhi çekim kuvveti yoksa ölüm dediğimiz hâl zühur eder. Kıyamette de aynı hâl olur, yani cismin bağlanacağı bir kuvvet kalmazsa seyyareler parçalanır, dağılıp savrulmaya başlarlar.

Allah'ı bilerek, Allah'ı düşünerek, ilmin peşinden koşulursa menzile hemen varılır. Aksi halde, sağda veya solda dolaşarak neticeye varılamaz. Hakk nizâmını öyle kurmuştur ki, noktasını bile değiştirmek mümkün değildir. Allah'ımız her şeyi çift yarattığını ifade buyurmuştur. Bakıldığında bütün türler hakikaten çift yaratılmıştır. Kişinin kalkıp hâlâ kendisinin bir şeye ihtiyacının olmadığını söylemesi abesle iştigaldir. Çünkü yaratan öyle yaratmıştır. İlâhi hüküm değiştirilemez.

Çift yaratılmanın sırrı; canlı cansız her şeyin çift olarak birbirlerini tamamlaması bakımından onların muhtaciyetini de ortaya koyar. Yaratılmış olanlar yaratıcıya ve birbirlerine muhtaçtırlar, ancak yaratan muhtaç değildir; O tektir. Yaratan yaratmada aciz olmadığı gibi yaratılanlara muhtaç da değildir. Ancak yaratılanlar her an O'na muhtaçtırlar.

Rabbimiz, Kur'an-ı Kerîm'inde, Bu ilâhi hakikati kulundan idrak edip ikrar ile O'na teveccüh etmesini ister. Böylece, kulunu selâmete koyacağını

da müjdeler. Aksi halde, huzursuzluğun devam edeceğini, mutsuzluktan kurtulunamayacağını ifade buyurur. Nitekim seyahat maksadıyla memleketimize gelmiş olan ve hepsi yaşlı olan bir turist grubuyla yapılan röportajda, bu yaşlı hallerine rağmen neden gezi yaptıkları sorusuna cevaben, her türlü imkânlarının olduğu halde huzurlarının tam olmadığını ifade ederek, halen arayış içerisinde olduklarını söylemişleridir.

Kişi Hakka yaklaşmayı düşünürse, her işi kendi varlığıyla halletmeyi bırakırsa, bunu sadece dille değil, kalbinin zikrine dilini de iştirak ettirirse, aklını gönlüne hizmetkâr eder de gönül muhabbetini çoğaltırsa huzuru bulabilir.

Hakkı seviyorum demek O'nun isteklerini yerine getirmekle olur. Kişi sevdiğinin isteğini yerine getirmezse bu sevgi olmaz. Allah'ın rızasını kazanmak ise, kalbince uygun görmediğin bir şeyden vazgeçme halinde, "**Ya Rabbi bu hasletten senin rızan için vazgeçiyorum.**" denilirse bu durum o kişinin mücâhedesini olur. Sağlık için de bırakılması zaruri olan sigara Allah rızası için bırakılırsa, makbul olur ve Allah himayesine girilir. Bu hal devamlılık kazandırır.

Bir gün Sevgili Efendimize her işin başında

Besmele-i Şerif'i çekmekteki hikmeti sormuşlar. Efendimizde; "**İnsan sevdiğini anmaz mı**"? Buyurmuştur. O halde Allah her daim hatırlanıyorsa yapılan işlerde O'nun rızasını kazanmak için O'na teveccüh ediliyorsa makbuldür.

Allah'ımız her yerde ve her şeyle beraberdir. Allah bütün yaratıklarına güzel muamele ister. Sevgili Efendimiz: "**Hiç bir din ve inanç ayırt etmeden yaptığınız iyilik Allah katındadır.**" buyurmuştur. Kim olursa olsun, Allah rızası için yapılan iyilikler Allah'ın makbulüdür. Sadaka-i fitrın mutlaka inançlı ve ibadetinde olan kişiye verilmesi istenmektedir. Allah yolunda yapılan fedakârlık Allah katında makbul olur.

Bir kimsenin bir kişiyi bir şeye lâayık görmemesi makbul değildir. Hakkın arzusu ve Hakkın takdiri esastır. "**Allah nur-u zatı için dilediğine hidayet eder**"âyet-i Kerîmesiyle bu hakikat böylece açıklanmıştır.

Allah'ımız bu dünyayı insanlara vermiştir. "**Yiyin, için haddi aşanlardan olmayın**" buyrulmuştur. Yani Allah'ımız kullarından Hakkı bilerek ve O'nu idrak edip anlamaya çalışarak bu dünyadan istifade edilmesini arzu buyurmaktadır. Bu şekilde huda tecavüz etmeden, en güzelini yiyip en güzelini

yaşamak Hakkın bu arzusuna uygun davranmak olur.

Hz. Süreyya'nın: "**Maddi imkânlarınız çok olsun ki, Hakka daha çok yönelesiniz**" diye buyurduğu sözü vardır. Böylece maddi imkânlar maneviyata yardımcı olur. Dikkat edilirse, bir hırka, bir lokma denmiyor. Mühim olan hırka mıdır? Yoksa hırkanın içindeki midir?

Rabbimiz bizi insan olarak halk etmiş ve bize, kendimiz dâhil bütün yaratılmışların incelenmesi hakkını vermiştir. Bize lûtfettiği bu inceleme vasfından başka bir de "**Sıdk**" vasfını vermiştir. Kendisinin "**sırrım**" dediği insan bu sırdan dolayı hizmetine verilen diğer yaratılmışları tetkik etmek imkânına sahip olmuştur. Bu sır beşikten mezara kadar devam ettiğine göre, halk arasında söylenen "*benden iş geçti*" veya "*bizden ne köy olur ne kasaba*" gibi sözler hakikate ters düşmektedir. Öyle ki, son anda bile elde ettiğin idrak ile tevbe istiğfar etme hakkına sahipsin. Allah kullarını sevmektedir. Bu meyanda da benim kalbim temiz iddiası ile ortalıklarda dolaşmak makbul değildir. Bu temizliğin takdiri Hakk tarafından yapılırsa makbul olur. İddia edilen temizlik kişide mevcutsa ve bu temizlik Hakkın makbulü ise o zaman Hakk yakınlık lûtfeder ve "**Sen olan da benim**" buyurur. Temizliğin değerini ve hududunu

kişi takdir edemez Allah bilir. Esasında o noktaya ulaşan, o halde bile temizliğini Hakka layık görmede tevazuludur.

Allah-ı Zül Celâl göründü, gösterdi, gizlendi ve gizledi. Bütün âlemleri, üstündekileri ve aralarındaki her şeyi yarattı, böylece gösterdi sonra gizledi, gizlendi. Bir mimar, bir mühendis nasıl önce bir plan yaparsa, Rabbimiz de kendisinden halk edilmiş ve halk edilecek olanların aslı mevcuttur. Varlığı halk eden varlığı bilir çünkü onun sûreti, planı O'nda; ama insanın cismaniyeti O'nu görmesine engeldir. Allah'a kalb olunduğunda o zaman idrak edilir. Bir Hadis-i Şerif'te Sevgili Efendimiz: "**Sizler ölmeden Allah'ı göremezsiniz**" buyurmuştur. Böylece gösterdi ve tanıttı, sonra insanda gizlendi ve gizledi.

Sıdk vasfı, Hakkın ayniyetinin insanda gizli olmasıdır. Eğer kişi kendine yönelirse o zaman bu ayniyeti müşahede edebilir. Beden, yemek vakti geldiğinde, ihtiyacını nasıl ortaya koyarak, kişiyi yemek yemeye zorlarsa Ruh da sorulan: "**Ben kimim**" sorusu ile Hakka doğru adım attı mı artık onu arar, sohbetlere gider, O'nun konuşulduğu yere koşar, tefekür eder, teveccüh eder, velhâsıl kendine döner ve araştırır, cezbeyle kapılıp hızlanır.

Abdiyetin yani kulluğun, tabi olduğu mabud-

luğun zuhur yeri gönül ve kalbdır. Cismaniyet de ruhaniyete tabidir. Kalbin dörde bölünen yerinin tam ortası "**Sevda-yı Süveyda**" noktasıdır. Burası Hakkın gönül noktasıdır. Denir ki insan vücûdunda bulunan statik elektrik vücûdu hareket ettiriyor. Esasında Hakkın, varlığı ve arzusu, bu statik elektriği meydana getirmektedir. Kalb nakli ameliyatları, cismaniyetle alakalıdır. Bu durum ise ruhanî bir haldir.

İlim kişiye bir bağıştır. İstekler, mazhariyet dışında ise, istenen kişiye iyi gelse de esasında bu o kişiye uygun olmadığından ona cezadır. Kişinin mazhariyetine göre, ona ait olanları en iyi O'nu yaratan bilir ve onu verir. İnsanın istedikleri nefsinin arzuları olduğundan ona zarar verir. Bu yüzden Sevgili Pirimiz duasında: "**Ya Rabbi bana benim için, benim istediklerimi değil, senin istediklerini ver**" buyurmuştur. Nasibi olmayan şey zaten kişiye gitmez. Onu talep etmek sadece üzüntü verir. Başkasına verilen şeyi almak zaten mümkün değildir. Diğer taraftan verilen içinde, yine telaş etmeye lüzum yoktur nasıl olsa gelecektir.

Kişilik isteniyorsa: "**Ya Rabbi beni benim istediğim gibi değil, senin istediğin gibi bir kul eyle**" duasını yapmalıdır. O zaman hakiki güzellik kazanılır. Kişilik bulunmak isteniyorsa, isteklere ram olmayı bırakmak ve onların arkasından koş-

mayı terk etmek gerekir. Hevâ ve heveslerden geçerek isteklerin ayaklar altına alınması ile ruh sükûn bulur. Bunlardan geçilirse kişilik bulunur ve Hakk kapıyı çalar.

Kişi kendini bulmak için Hakla buluşur. Bir topluluk içinde bu böyledir. Çünkü Rabbim: "**Beni düşünerek tevhide gelmiş olanların meclisinde ben de varım**" buyurmaktadır. Hevesler peşinde koşuldukça birliğe gelinemez. Sual cevap kalkınca sekînet gelir. Sıfatı değil, sahibini görmek gerekir.

Velîlerde icraatı yapanın Allah olduğu idrak edilirse vahdet neşesi zuhur eder ve feyz alınır. Eğer onlar ayrı sıfatlarda görülürse feyz alınamaz. Çünkü vahdet hali yoktur. Gerçek ilim sahibi olanlar, Allah ve Peygamberleri ile beraberdir.

İnsanda iman nurunun mevkii, imansız ilim mevkiinden daha şerefli dir. Yani imansız bir kişi âlim dahi olsa, iman yanında mevkii daha aşağıdadır. Çünkü kişinin ilmi dünya ilmine göre bir noktadır, dünya ilmi de uzay ilmi yanında bir noktadır. Şu halde ilme imansız yaklaşan bir kimsenin Allah'ın ilmi karşısındaki mevkii hiçtir. Diğer taraftan, Allah ile beraber Hakkın ilminin peşinde koşuluyorsa bu fevkalâdedir. Çünkü dünyevi mevkii nasıl olursa olsun bir kişi ilâhi âleme göçtüğünde Rabbimiz: "**Benimle nasıldın**" diye sorar.

Bütün kutsal kitaplar Allah'ımız tarafından irsal edilmiştir. Ancak onlar tahrifata uğramıştır. Kur'an-ı Kerîm Allah tarafından muhafaza altına alındığından tek bir harfi bile değişmemiştir. Allah'ımızın Kur'an'ı mahfuz tuttuğu yer ise insanın Sadr'idir. Yani muhafazası insanın gönlündedir. Böylece hakikat insana lütfedilmiştir. Bu yüzden o gönül ehline "**Natık-ı Kur'an**" (Konuşucu Kur'an) denilir. Diğer bir ifade ile, Allah'ımız: "**Kuran'ımı Halife-i Hakk sırrına sahip olan insan gönlünde saklıyorum**" buyurmaktadır. Haliyle muhafaza yeri insan gönlü olunca değiştirilmesi ve tahrif edilmesi de mümkün olmuyor. Yakınlık verdiği gönle de O'nun Ledün manasını hakikat-ı ilâhiye sini lütfedip açar.

Kur'an tilavet edilirken şeytan bile müdahale edemiyor. Şeytanın mekri bütün insanları yanıltıp onları mekre düşürebilirken Kur'an okunurken bir kelimesini bile değiştirememektedir. Bu yetki ona verilmemiştir.

Kur'an-ı Kerîm ilâhi hakikat üzerine kurulu olan iç içe geçmeli muhteşem ve akıllara durgunluk verecek kadar büyük bir sistem ihtiva etmektedir. Bugün bilgisayarlarla bu hakikatin ancak bir kısmı tespit edilebilmiştir. Bu durum O'nun mükemmelliğini ve hem de o günden bu yana değiştirilmediğinin

bir ispatıdır deniyor. Ancak Kur'an bununla da mukayyet değildir. Kur'an Allah kelâmıdır ve sonsuzdur.

Allah'ımıza sonsuz şükürler olsun ki, Sevgili Efendimiz bu dünyaya kadem basmıştır. Biz hem Rabbimize şükür için ve hem de Efendimizin bastığı bu toprağa yüz sürmek için secde ederiz. O ilâhi insanın teşrif etmesiyle insanlık selâmete çıkmıştır. Eğer Halife-i Hakk sırrına sahip olan Efendimizin teşrif etmediği bir âlemde olsaydık, hakikati göremez, karanlıklarda kalır, kendimizi, etrafımızı ve yaratığımızı bilmeden yaşardık.

Allah'a yaklaşmak ancak Allah'ımızın gösterdiği şekil ve öğrettiği kelimelerle mümkündür. Namaz ve diğer ibadetlerde kelâm Arapçadır. Kur'an meâli; okumak, algılamak ve tetkik etmek içindir. Yani namaz Türkçeleştirilmiş dualarla kılınamaz. Şeriat-ı Muhammediyeyi değiştirmek mümkün değildir. Öğrenmeye ve anlamaya gayret sarf edilerek amel edilmelidir. Şeriat yanlış değildir, yanlışlık kişidedir. İki türlü insan vardır; biri dine uymaya çalışır, diğeri ise dini kendine uydurmaya çalışır ve adına da reform der. Bir kısım insanlar da vardır ki, bunlar muska yazarlar ve gelecekte haber vermeye çalışırlar. Bunların da dinle hiç alâkası yoktur.

Sevgili Efendimiz "**Benden sonra muska**

yazmak, falcılık yapıp gaipten haber vermek mekruhtur, cehennemliktir," buyurmaktadır. Bu türlü faaliyetleri dinin içinde imiş gibi gösterip sonra da dine yönelik aleyhte suçlamalarda bulunmak tamamen yanlış ve maksatlıdır. Şeriat değişmez ancak bazı teferruat ile ilgili konuları zamanın âlimleri uygulamakta yetkilidir.

Aklı başında tetkiklerde bulunan yabancı yazarlar, bugünkü Hristiyanlığın bir aileyi bile idare etmekte acze düştüğünü ancak İslâmiyet'in değil bir aileyi, bir memleketi, âlemleri idare edecek sistemi ihtiva ettiğini belirtmişlerdir. O halde bazı kişilerin dinde reform istekleri, Şeriat-ı Muhammediye için değil, olsa olsa kendi düşünce tarzları için olabilir.

Kişi aslına döndükçe daha ileriye gider. Başkasına benzemeye çalışmak kişiyi yoldan çıkartır ve gülünç hale sokar. Bir kişi hangi şeye temayülü ve teveccühü varsa onunla haşredilir. Şu halde aslımıza meyledersek onunla haşroluruz.

"Senin tevbe ve istiğfarların neticesine karşılık Hakk sana dönecektir," âyeti irsal olduğunda Hz.Ebu Bekir hüngür hüngür ağlamıştır. Allah'ımız bu âyet ile Sevgili Efendimize sıfat-ı ilâhiyesini bildirmiştir. Yani bütün veliler nefislerini idrak ettiklerinde, artık bu yoldan ayrılmış ve tamamen

Hakka dönmüşlerdir. Hakk Teâla onları ancak kendi için halk etmiştir. Bu sebeple nefisleri ve gayriye ihtiyaçları ancak Allah içindir, böylece Rabbim buyuruyor ki: "**Ey Muhammed'im sen tevbe ve istiğfarlarınla nefsini öyle tezkiye ettin ki, nefsin, nefs-i ilâhiye oldu. Sen olan da benim**" işte bu hakikat Hz.Ebu Bekir'i hüngür hüngür ağlatmıştır.

O'nun nefsi Allah'ımızın istemediği bir şeyi yapmaz. Bir şey yapsa Allah rızası için yapar, bir şey istese Allah rızası için ister. Bu yüzden Sevgili Efendimiz: "**Ben nefsimi Müslüman ettim,**" buyurmuştur. Sevgili Efendimiz, o büyük haşr gününde, "**Ümmetim, Ümmetim,**" diyecektir. Çünkü nefis işini Hakkla halleylemiştir.

Rabbimizin hatırlatması ile, kulun Allah'tan isteği konusunda; istekleriniz Hakk yönünden başka yönlere müteallik ise onlar sizin heva ve heveslerinizdir. Bu arzularınız sizin nasibiniz ise Hakk onları size verir. Eğer nasibiniz değilse size ait değil demektir. Allah yolunda, Allah'ı istemek yönünde kayıt yoktur. Allah rızası için bir kısıtlama yoktur. Namütenahi olan Rabbimiz için tabiki kayıt olmaz. Kayıt, başı ve sonu belli olan içindir.

Hakk ile yakınlık bulmuş bir velinin işlemiş olduğu bir hâl, başkaları için günah olarak gözükse de

onun için sevaptır. Çünkü o hâli Hakk ile bilici olarak işlemiştir. O gafletten uzaktır. Diğer kişi için gaflet hali bahis mevzudur. Hakkla Hakk olmuşlar, ulaştıkları bu hâli en yakınlarından bile saklarlar. Nefsin işlediğini başkaları bilir ama gönül âlemi yalnız Hakk'a aittir. Kendilerinden dahi sakladıkları bu hâli tabiki başkalarına gösteremezler. Bu yüzden bazı ehli-gönül'ün: "**Ben ne diyorsam siz ona bakın**" buyurmasına kulak verip, dikkat etmeli ve uyanık olup aynen kabullenmelidir.

Hakk ehli olan Zat'a Allah rızası için gelip Allah'ı bilmek ve tanımak isteyen kişi reddolunmaz ve kovulmaz. O kapı Hakk kapısıdır. Bin kez tevbe edenlerin bile kabul kapısıdır. Bir Veli-i Hakiki evladını kovmaz ama evlat onu terk eder, veya yan çizebilir. Velinin sözü namus sözüdür. O ahde vefalıdır. Hali olan Zat isteyene usulünce verir. Reddedilen, kabul edilmeyen veya kovulan kimin malıdır. Kimin malını, kimden, kim uzaklaştırabilir.

Arılar hep aynı yerlerden öz toplarlar ama hepsinin yaptığı bal farklı olur. Hz.Mevlâna: "**Her sûret birbirine benzer, tatlı su da, acı su da berraktır. Ancak zevk sahibi ayırır tatlı su ile acı suyun farkını,**" buyurmuştur. Yani mânevi zevk ve neşesi olan anlar ve onun peşinden gider. Diğer taraftan manevi zevk ve bilgiden mahrum

olan, sihir ile mucizeyi birbirine karıştırır. Musa'nın asası var diye sihirbazlar da birer asa yaptırmışlardı; Ancak Hz. Musa'nın asası, O'nun ilmine işaretti. Hakk onu hikmetle doldurmuştu.

Diğerlerinininki ise, ancak baston olarak kullanılmaya yarardı. Kerametın sihiri yutması bilgisize bir derstir. Birinde rahmet diğesinde ise zahmettir.

Hanımlardan umûma Mürşid olmaz, eğer olsaydı peygamber de olurdu. Ama veliye olur. Ancak hanımlar peygamberlerin de değerli valideleridirler. Mürşidelik iddiası onun taklit halini ortaya koyar. Bazı kimseler iyi bir taklit ehlidir, hiçbir zaman asıl olamazlar. O zaman o kimsenin başına toprak saç ki, kendine gelsin denilmiştir. Yani tevazu ve rıza hasletine sahip olan toprak ona, tevazu ve rıza kazanması için bir ikaz ve bir davettir diyor evliya.

Münafık, münafıklığı ile beraber namaza durur, niyaz ve tevazu için değil, öyle görünmek arzusunda olduğu için. İnsanın kendi kendine makam ihdas etmesi makbul değildir. Makamın sahibi Haktır. O konuştuğu gönle konuşacağı makamı lûtfeder ve böylece o makamdan konuşulur. Vaktinden önce konuşan nasıl makbul değilse makamından konuşmayan da makbul değildir. Bütün bunlar dikkatli olunması için söylenmektedir. Hakkın aranacağı yer gö-

nüldür. Bir gün her şey yok olacaktır. İşte o zaman bir kişi ve bir de gönlü kalacaktır. Bir bilgi tatbik olunacağı zamanın ve zemînin de bilinmesiyle kemâle erer.

Hakk ile Hakk olmuş bir gönle bağlanıldığında, bazı mekirler başlar. Allah yolunda doğru bilgi ile Hakka yürüyen bir kula, Halife-i Hakk sırrına mazhar olmuş bir Zat'a, yaratılan her şey çelme atmak ister. O'nun Hakk katındaki makbuliyetini görüp O'na gıpta ederler ve bu yüzden yoldan çevirmek isterler. Böyle bir durumda, kişi mekri derhal red etmeli ve derhal Mürşid'e teveccüh etmelidir. Mürşid Allah'ın bir ismidir bilici olan O'dur. Mekrî hâller şekil ve tarif değiştirerek devam eder. Her seferinde reddedip aynı teveccühü yapmalıdır. O zaman selâmet ile yol alınır.

İbadet ve taatlar, Mürşid'in söylemesi veya zorlaması ile olmaz, kişinin idraki, takati ve arzusu ile olmaları lâzım gelir.

Hedef, maneviyatta yetkili olmayan kişilerin sözlerine ve hallerine uymak ve dinde olmayan şeyleri dinin içindeymiş gibi göstermek değildir. Sevgili Efendimiz bir Hadis-i Şeriflerinde: "**Sizden evvelki kavimler taassuba kapıldılar, bu taassup onların felâketine sebep oldu,**" buyurmuşlardır. Bu

Hadis-i Şerîf'te taassubun makbul olmayıp, kavmin helâkine sebep olduğu belirtilmektedir. Mühim olan şudur, kişi kendi kendine sorduğunda her hangi bir kimseye karşı kendisinde ters bir düşünce doğmuyorsa, işte o zaman güzel bir insandır; yok eğer bazı düşünceler varsa, o zaman daha düzelecek bir şeyler var demektir.

Bir kişi bütün tersliklerine rağmen insanları Allah rızası için seviyorsa güzel bir insandır. Bu yüzden Sevgili Pirimiz: "**Ya Rabbi bana önce kendi kusurlarımı göster ki, düzelteyim**" buyurmuştur.

"**Kendine vücûd izâfe etmek kadar sana olacak başka günah yoktur,**" buyrulmaktadır. Bu hâl zihindeki ihtiras ve makbul olmayan arzuları izâledir. Yoksa senelerce bir adada tek başına kalınsa ama arkada bırakılan dünya daima hatırlansa kişi kendini hatadan kurtaramaz. İnsan vücûd günahından vücûdu sahibine teslim ederse kurtulur. İşte o zaman nefsin sahibinin Hakk olduğu ayan olur.

Bir hikmet-i ilâhiye vardır, "**Müslüman olan kabir azabından kurtulur**" denilmiştir. Çünkü Allah'ımız "**Sizler için din olarak İslâma razı oldum,**" buyuruyor. Bu yüzden, kişi öldüğünde kendisine "**Dînin ne?**" diye sorarlar. Kişi seçtiği di-

nin İslâm olduğunu söyleyince kabir azabından felah bulur. Aksi olursa Allah'ın makbulünde olmayan bir inanca sahip olunduğu için kabir azabı başlar. Çünkü Hakkın karşısında varlık iddiasında bulunarak, sanki daha iyi biliyormuş gibi, kişi kendi başına bir din seçmiş olur ki bu bîedebâne hareket Hakka karşı gelmek ve kendine vücûd izafe etmektir.

Kur'an-ı Kerîm'de: "**Allah'ın sana ihsan ettiği gibi ihsan et,**" buyrulmaktadır. Allah kuluna her şeyi lûtfeder, çünkü O Ganiyyül Gani'dir. Kulun Ona ihsan edebileceği hiçbir şeyi yoktur. O zaman, "**Ya Rabbi bu vücûd da senindir,**" denilir ve Allah'a tahsin edilerek selâmet bulunur. Kişi vücûdunu Hakka tahsin ettiyse ona soru soracak kimse çıkmaz. Zaten mülk O'nun değil mi? Bu hakikatler Hakk ile Hakk olmuş, hakikati bilmiş ve öğrenmiş olan velilerden tahsil edilir. O'nun için Hz. Süreyya:

"Geçit başında bir kimse sana sormaz ki kimsin sen Verirsin ismimi yahû görürsün ki ne şeyim ben". buyurmuştur.

Bizleri halk edip, hakikati bildiren ve öğreten Allah'a hamd ve şükürler olsun. ÂMİN.

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah Allahümme salli alâ seyyidina Muhammedin ve alâ Alî seyyidina Muhammed. Rabbiş rahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdetan min lisâni yefkahu kavli ve ufevidü emri illallah innallahe basirun bil-ibâd Hamdü senâlar bütün ibadetler ve taâtlar Allah'a mahsustur. O Allah ki, herşeyin hâliki ve mâlikidir ve herşey **Hüve'**ye dönecektir. salât-u selâm ol nebi-i ahir zaman ki son peygamber ve Hakkın son hükmü şeriat-i lütfudur. O'nun âline ve evladına ve ezvacına ve ahbabına ve ensarına ve eshabına ve kıyamet gününe kadar O'nu sevenlerin üzerine olsun. Kulların her sırrını bilen ve yaptığıı gören işiten Allah inananları burada cem eylediği gibi yarın mahşer gününde Sevgili Habibi Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellemin Liva-i Hamd Sancağı altında lütfuyla cem eyleye Amin. Dua her insanın gönül lisanı ile olur. Zaten bütün gönül lisanları da Rabbimizindir.

9.3.1985

Cumartesi Öğleden Sonra

Levent

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Din nedir? Toplumumuz için önemi nedir? Toplumumuza gerekli mi? Eskiden din anlayışı ne

idi? Zamanımızda nedir? Teknolojik gelişmelerle bağlantısı nedir ve ne olmalıdır? gibi sorularla, aydınlar arasında bir soruşturma ve araştırma yapmışlar. Soru yöneltelen kişiler genellikle çeşitli bilim dallarında iştigal eden profesörler ve doçentlerdir.

Kültür, Hakk'ın ilmi dışında mütaala edildiği ve Hakk'tan gayri düşünöldüğü takdirde, insana yarar değil zarar verir; çünkü Hakkın var ettiğı ve emrettiğı din, yaşamın kendisidir. Yoksa bazı iddialar gibi modası geçmiş bir akım değildir veya diğer iddialara göre de, zarar getirmeyip, insana faydalı yönleri itibariyle, devam etmesi mahzurlu değildir, din aksine insanın kendisi, yaşamın manasıdır; çünkü Allah'ın emridir. Üzerindeki tartışma, olsa olsa öğrenmek, tanımak ve böylece terakki etmek yolunda olabilir deniyor.

Araştırmayı yapan konu ile ilgili olarak, birçok aydına mektup yazmış, ancak bu mektuplara birçok cevap vermemiş, cevap verenlerin bazıları da dinsiz denen Rusya'da da din olduğunu ama onların Allah'a değil, Lenin'e taptıklarını ifade etmişlerdir.

Kur'an ayetleri böylece açıklık kazanmaktadır. Çünkü Sevgili Rabbimiz: "**Allah'tan başka tapılacak bir kimse bulduysan veya ortaya çıkardı isen, bu hal senin yararına değil zararına**

olur," buyuruyor. Çünkü hesap gününde herkese inandığını getir denecek ve onun kendisini kurtarmasını isteyecek o zaman ne olacak, ne cevap verecek, buyuruyor Rabbim.

Şu halde önce, inancı doğrultmak icap eder. Manevi Mürşidimiz yazılarında: "**Din, Yaratanın, yaratılmıştan istedikleri, yaratılmışın da Yaratanına olan mecburiyetini ifade eden, anlatan ve düzenleyendir,**" buyurmuştur. Din bir ihtiyaç değil mecburiyettir. Çünkü yaratanın isteğidir.

Bu tarifin dışına çıkıp da, lüzumludur / lüzumsuzdur, faydalıdır / faydasızdır, zamana uyar / modası geçmiştir, teknoloji ile bağlantılıdır / bağlantısızdır şeklinde mütalaalarda bulunmak veya "*bunlar üzerinde konuşarak vaktimi israf edemem, ben ideallerime bağlıyım,*" demek, Allah'ın ilmi ile muhit olduğumuzu anlamamaktadır.

Din; insanların kurduğu birtakım müessese ve güçlerle hayat bulan bir teşkilat değildir. Aksine, o müesseselere, anlam, ahlak ve rabıta kazandırır. Rusya'da dini çökertmek maksadıyla, "*devleti dinden ayırın,*" denmiştir. Böylece devlet himayesinden yoksun kalan dinin, çökertilmesi hedeflenmiştir. Dinin dışına çıkmak mümkün olamayacağına göre, böyle düşünenler kendilerini gaflette bırakmışlardır.

Batının ortaya attığı bu fikirler, hem bizim geleneklerimize hem de hakikate uymamaktadır. Bu yüzden de memleketimizde tam olarak tatbik edilememekte ve daima baş ağrıtıp, sırtmaktadır.

Birtakım yabancı yazarları okuyarak onların fikirlerinden etkilenen ama öz kültürlerini tetkîke lüzum görmeyen bazı aydınların, tatbikattaki uygunsuzluklara rağmen, hâlâ o fikirlerde ısrar etmeleri kendilerini küçük düşürmektedir. Ancak bunların arasında hem manevi ve hem de zahiri sahada hakikatin peşinden, Hakkı görerek gidenler, tabî ki makbuldürler.

Aydın geçinen bazı kimseler; "*öldükten sonra gömülme hürriyeti*" teziyle kendi cesetlerinin yakılmasını müdafaa etmişlerdir. Zaten hakikate bu kadar ters düşen, dinine, geçmişine ve ilme bu kadar aykırı olan bir kimsenin bu sözde ilminden istifade etmek mümkün değildir.

Dinimizde yakılmak yoktur. Çünkü insanlar topraktan halk oldu, döneceği yer de topraktır. Toprakta tevazu ve rıza vardır. Şeytan ateşten halk olmuştur. Bir insanın ateşte yanma isteğini ortaya koyması, onun şeytan sîret olduğunu gösterir. Ayrıca toprak, mikropları öldüren kimyevi bir maddedir. Dinimize göre, yanarak ölen kişi şehit kabul edilir.

Şöyle ki, kendi isteği dışında, kaza ile olduysa, Allah o kimseyi, çektiği bu acıya mukabil affeder ve bir lutf-u ihsana mazhar olur.

Bazı aydınlara göre, insanlar yaratılış itibariyle, inanma ihtiyacına sahip olup, bu yolda hareket ederek önceleri, ateşe, güneşe, muhtelif hayvanlara ve eşyaya tapmışlar böylece tekâmül ettikçe, Allah'a tapmayı öğrenmişlerdir. Bu yanlıştır. İlk insan Hz. Âdem, peygamberdi, insanlara doğruyu öğretmek için vazifelendirildi. Hz. Âdem'den Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed'e gelinceye kadar da dünya bir an olsun boş kalmadı. Rabbimiz daima bir peygamber yollayarak, insanları hep uyarmıştır. Tekâmül ettiği iddia edilen dünyamızın en medeni yerlerinde, bu gün halen, şeytana, taş, toprağa veya kendi kafalarınca yarattıkları şeylere tapıyorlar. Demek ki, iddia edilen tekâmül bu değildir ve bu durum için de kıstas değildir.

Rabbimiz, Sevgili Efendimizden dini ve doğruyu tebliğ etmesini istemiştir. İnanmayanların, inanılardan fazla olduğunu söylemiştir. Bu hal tekâmül işi değildir, Rabbimizin ilhamıyla ortaya çıkar, tebliği ile doğrultur ve tasdik eder. Rabbim **"Allah bir kavme uyarıcı yollamadan, o kavmi helak etmez,"** buyurur. Böylece ilhamı veren Allah, tapılacak olanı, ilâhi ahlakı gösteren peygam-

berini göndererek tasdik işlemini yapıyor ve hâlâ inanmayanları, bilahare helâk edeceğini buyuruyor. Misal olarak da yeryüzünde daha önceleri helâk olmuş kavimleri göstererek, gezip, görerek tetkik edilmesini ve doğru yolun bulunmasını istiyor. İnsanlık hiçbir zaman peygambersiz kalmamıştır.

İnsanlar istediklerine inanır, istemediklerine inanmazlar. Ancak doğru bilgiyi isteyenler tek bir hakikatte birleşirler. Dinde kısıtlama var diye, bahane ederek, yol değiştirenler yanılmaktadırlar. Çünkü kısıtlama denen şey, kişiye zarar verebilecek olanlardır. Bunlar da ilmi tetkiklerle ispatlanmıştır. Kısıtlama diye bir şey yoktur. Kişinin yaptıkları ve yapmadıkları, Allah'ın ulûhiyetine ne zarar verir ne de fayda. Bütün bunlar halk için bir uyarıdır.

Bir kimse vicdanı ile baş başa kaldığında, ahlakını devam ettirebiliyorsa güzel bir insandır. Kişi güzel söz ve davranışlarla kendini saklayabilir. Ama hiçbir şeyi kendisinden saklayamaz. İnsan terakki ettikçe yalnız olmadığını ve hatta kendisi bile olmadığını anlar. İşte bu ahlakta olması dindir.

Bazı kimselerin, dinde olmayan ve dinin de kesinlikle yasakladığı şeyleri ileri sürerek, din aleyhinde görüş ileri sürmeleri yanlıştır. Bu nedenlerle din yokmuş gibi davranmak kaldıramayacağın bir

yükün altına girmektir. Bu davranış zararlı birkaç bitki nedeniyle tabiatı tanımamaya benzer. Her meslekte o mesleğe ve genel ahlaka ters düşenler bulunabilir, ancak bu yüzden, meslekler ilga edilemez. Gerekli tetkik ve tashihatla faydayı zarardan masun tutmak akliselîmin yoludur.

Japon mucizesi denilen şey nedir? Japonya mucizesini, bütün hatalarına rağmen, kendi özüne dönerek ve ananesine kıymet vererek gerçekleştirmiştir. Gerek İsrail ve gerekse Japonya, dinleri eski ve yozlaşmış olduğu halde, inançları doğrultusunda hareket ederek yükselmiş ve kuvvetlenmişlerdir.

Allah'ımız; "**Birlikte olanlara rahmet ederim, ama yanlış yoldaysalar hesabını da sorarım,**" buyurmaktadır. Din gerilik değildir, hatta doğru İslâm yolunda ise en ileriliktir. Bugün din başlığı altında tenkit edilen hususların tamamı dinimizle ilişkisi olmayan konulardır.

Hız. Âdem'e Rabbimiz, tekmil isimleri öğretmiştir. Dîni de öğretmiştir. Din daha sonraki zamanlarda halkın idrakinin gelişmesine paralel olarak ikmal edilmiştir. Ancak öğretim Âdem ile olmuştur. Yani Hız. Âdem ile taş, toprağa değil, Allah'a tapmayı öğretmiştir. O günden beri inananlar, aynı minval üzerinde gelen Peygamberin, ikmaline göre yaşa-

maktadırlar. İnanmayanlar da o günden beri daima inanmayan bir doğrultuda, yoldan sapmış bir halde-
dirler.

İşte bu yoldan sapanlar, yavaş yavaş hakikati buldukça, sadece kendilerini bağlayan bir tekâmülü ortaya koyarlar. Bunda da yine bir yanılğı vardır. Çünkü onlar, Allah'ı kendi tekâmüllerinin neticesi olarak, kendileri tarafından bulunduğunu iddia ediyorlar. Hâlbuki Allah'ın izin ve ilhamı olmadan hiçbir fiil mümkün değildir.

Yemek ve içmek nasıl bir mecburiyet ise, inanç da böyle bir mecburiyettir. İnanıcı olmayan tek bir şey yoktur. İnanıcı olmayanın dahi bir inancı vardır ama yanlış bir şeye vardır. Yanlış dahi olsa, inancı olmayan bir kimse, yemek yemeyen ve içmeyen kimsenin durumu gibidir, yani yaşayamaz. Yanlış inanç da haliyle, bir zahmete duçar olur.

Sevgili Efendimiz, İslâm dinini vaz ettiğinde, karşı gelenler, dünyevi iktidar için karşı çıktılar. O'na davasından vazgeçmesine karşılık, her türlü şeyi ve istediği kadar olmak üzere, teklifte bulundular. Efendimizin cevabı ise; "**Bir elime güneşi ve diğer elime de Ay'ı koysanız, ben davamdan vazgeçmem,**" şeklinde olmuştur. Çünkü o hakikatin bir yüzü olduğunu biliyordu. Bu yüzden; "**Hakikat**

böyle iken, ben nasıl vazgeçerim," buyurmuştur.

Dine inanmayanlar, dinin kısıtlamaları ve cezası var diyenler, bir takım putlara tapanlar, tüm itiraz ve yanlış bağlanmaları meyanında, doğru yol olan Hakk dinine bağlı olanlardan daha çok, itiraz ve yanlışlarına emek veriyorlar. Bunlar, mallarıyla, canlarıyla, emekleriyle ve ziyadesiyle adeta mutaassıp bir dindar gibi hizmet verip, mücadele ediyorlar ve dinsizliği din gibi koruyorlar. Böylece, Allah karşısında, kendi varlıklarını ortaya koyup, kendi istedikleri dine tapacaklarını ifade ediyorlar.

Her şeyin sahibi olan ve her şeyi bilen Allah'ımız, yarattığının hem mülküne sahip hem de ilmini bilendir. O'nun tespit ettiği ve ikmal ettiği din, doğru ve uygun olandır. Bu yolda olan makbuldür. Ben istediğime inanır, istediğime inanmam demek makbul değildir.

Din güzel ahlâktır. Ahlâk ise doğruyu söylemek, doğruyu kabul etmektir. Aydın kişi doğru olan kişidir. Doğruyu söylemeyen ve kabul etmeyen kişi ne aydındır ve ne de çağdaştır ve ne de müttekâmilidir. Sadece zahiri ilimleri edinmekle, aydınlık elde edilemez. Ruh olmazsa, vücûdun ilmi vücûdu ayakta tutamaz.

İmansız bir kişiden, o kişi yanlış ilhamlarla dolu olacağından, bir fikir ve yardım alınmaz. Zahiri bir kişi çalıştığıının karşılığını alır. Çünkü Rabbim; "**Ben çalışana veririm**," buyurmuştur; ancak bu kimselerin, ilhamları yanlış, eksik ve mekridir.

Din aynı zamanda insanın ruh ve cismaniyetini düzenleyen bir faktördür. İnsan iki hâl taşır, biri mabudiyet, diğeri ise abdiyettir. İşte bu iki faktörü bir araya getirip, düzenlediğinde, din sahibi olunur. Kişi abdiyetiyle anlaştığında, yani Rabbimiz onu da Müslüman ettiğinde, kurtuluşa erer. Din, bir bakıma, kişinin diğeri yarısı ile anlaşmasıdır. Bu hal zuhur ettiğinde, artık yapılan şeylerde "acaba?" kalmaz ve isabet vardır. Nizam teessüs ettiğinde kişi saadeti bulur, bu saadet- i hakikidir.

Hz. Süreyya Beyefendiden üç kol zuhur etmiştir. Bunların ikisi tali biri ise sır koludur. Tali kollar- da, tarikat ahkâmına ve şeyhe intisabına göre, emeği geçmiş ve gerekli ilerlemesini tamamlamış bir manevi kardeş Hakka yürümüş olan şeyhin ardından şeyhliğe getirilir, kendisine hil'at giydirilir ve postun yeni sahibi o olur.

Sır kolunda ise, Hakk yakınlığı bulmuş bir evlat olması gerekir. Mürşid bu evladı yaptığı hal ve hareketlerinden değil, iç âleminden anlar. Bu yüz-

den bu yolu anlamak biraz zordur. Tali koldakiler bile bazen, sır kolundan olanları anlamakta zorluk çekerler. Sır kolundakini tasdik, bu koldaki kardeşlerin feyzinin, daha bol olduğunun ifadesidir. Bunun sebebi, Hakkın, Hakk yakınlığı bulmuş gönül sahibine muhabbeti bulunan evladın muhabbetini, kendisine olan muhabbet gibi kabul etmesindedir. İstisna bundan gelir. "**Bana bak**", "**Benim gönlüme gir**" demektedir ki, murat bundandır.

Bu yolda halifeyi doğrudan Hakk tayin eder. Bu kolda bulunanların, halleri daha ileri güzelliğindedir, ancak zahiri durumlarda çileleri biraz daha fazladır. Çünkü aynı âlemi paylaşmayan insanlar, o kimseye karşı bilinçsizce düşman kesilirler. İçten o kimseye karşı cephe alır ve onu iterler. Maneviyatta ki kıskançlık hali budur. Sevilmemesi kişinin kusurundan değil makamına duyulan gıpta ve arzudan kaynaklanır. Bu o hâl ve makamı anlamamanın bir neticesidir. Sır kolunda olanlar, kalabalık olmayabilir. Çünkü "**Hakikate erenler, kalabalık değildir,**" denmiştir.

Kadiriye zikir dört şekildedir: **Gizli, Aleni, Kalbi** ve **Lisanî**'dir. Serpuşu da dört dilimlidir. *Terki Dünya, Terki Ukba, Terki Hesti, Terki Terk*'i ifade eder. Sevgili Pirimiz, "**Kim candan ben Abdülkadir Geylani Hazretlerinin müridiyim derse o**

benim müridimdir," buyurur. Yakınlık veya uzaklık bizde, mesafe işi değildir, gönülden bağlılık işidir. Kimi yanımdadır ama benden uzak, kimiye uzağımdadır ama bana yakındır. Eğer kişi doğruyu istiyorsa, Yasin Sûresi'ndeki gibi; **"Uyun sizden hiçbir şey talep etmeden size doğruyu söyleyene"** hakikatini gözetmelidir. Maddi menfaati olan biri, kişiye doğruyu söyleyemez. Hakikat ehli bilir ve öyle söyler, **"Sırrım özünü gördü"**, O'nu o âleme dahil olmuşlar bilir. O görür. O halde o görene gidilmeli ki, kişi de kendi özünü görmeye yol bulabilsin, aksi halde bilinmez.

Hz. Musa, hanımı hamile iken ve yolda giderlerken bir ışık görür ve o ışığa doğru gider ve orada, **"O'nu kalbim, sırrım mana âleminde özümü gördü. Hidayet yolu açıldı, velâyet ve hilafet geldi. Esası buldum teferruat kayboldu,"** demiştir. İşte bugünün, din lüzumlu muydu değil miydi şeklindeki mütaalaları hep teferruattır. Bu yol bizim yolumuz değildir. Yine Hz. Musa devamla, **"Esas mülke erdim, mülk sahibi olmaktan kurtuldum. Artık firavundan korkmuyorum, bendeki korku Firavuna geçti,"** demiştir. Zevkin hakikatini anladığında, hakiki saadete erersin. Yolumuz, sadakat, sebat ve ısrar yoludur.

Allah'ım bizi selamete erdir ve rahmetini lûtfet,
ÂMİN.

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah Allahümme salli alâ seyyidina Muhammedin ve alâ Alî seyyidina Muhammed. Rabbiş rahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdetan min lisâni yefkahu kavli ve ufevvidü emri illallah innallahe basirun bil-ibâd Hamdü senâlar bütün ibadetler ve taâtlar Allah'a mahsustur. O Allah ki, herşeyin hâliki ve mâlikidir ve herşey **Hüve'**ye dönecektir. salât-u selâm ol nebi-i ahir zaman ki son peygamber ve Hakkın son hükmü şeriat-i lütfudur. O'nun âline ve evladına ve ezvacına ve ahbabına ve ensarına ve eshabına ve kıyamet gününe kadar O'nu sevenlerin üzerine olsun. Kulların her sırrını bilen ve yaptığıı gören işiten Allah inananları burada cem eylediği gibi yarın mahşer gününde Sevgili Habibi Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellemin Liva-i Hamd Sancağı altında lütfuyla cem eyleye Amin. Dua her insanın gönül lisanı ile olur. Zaten bütün gönül lisanları da Rabbimizindir.

26.4.1985

Cumartesi öğleden sonra

Yeşilköy

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Allah'a sonsuz hamd ve şükreder, Hz.Peygamberimize ve âli'ne salât, selâm ve rahmet dileriz, Âmin.

Sevgili Pirimiz Hz.Abdülkadir Geylâni: "**Rabbim yaratma işinden fariğ oldu, o fasıl kapandı. Herkesin rızkı ve nasibi O'na göre malumdur. Nasibini buradan tam almadan ayrılmaz.**" buyurmuştur. Yani Rabbimiz, kişiyle alakalı programı yapmış ve onu yaratmıştır. Bu fasıl O'nun için bitmiştir. Rabbimiz arzu buyurduğu yaratma işini bitirmiş ve her şeyi Levh-i Mahfuz'da yazıp bildirmiştir. O, ne tespit etmiş ise, kişi onu muhakkak alacaktır. Bu yüzden telaş etmek beyhudedir. Kişi nasibini almadan buradan gitmeyeceği gibi, nasibinden fazlasını da alması mümkün değildir. Rabbimizin bir adı da Hakk'tır, herkes hakkı olanı mutlaka alır.

Dünyadaki suretlerimiz asılları itibariyle daima Rabbimizin karşısında ve O'nun murakabesi altındadırlar. Allah'ımız yarattıklarını asılları ile daima gözetmektedir. Geçici olarak burada, suretlerimizle bize emanet ettiği görevi yapmaktayız. Vakti gelince O'nun huzurundayız. Vefalı bir insan olarak, O'na iki günde beni unuttun dedirtmemeliyiz. Bu yüzden, Rabbimiz bizlere kendini daima hatırlatsın, Âmin.

Allah'ımız daima yaratmaktadır. Ancak bu yaratma, O'ndan hiçbir şey eksiltmez. Kişinin nasibi de beraber yaratıldığından, Rabbimiz, kısmet ile ilgili bir telaşın yaşanmasını istemez. Kişi çalışmasına devam etmelidir, nasibi varsa gelir, eğer yoksa gelse

bile işine yaramaz. Mühim olan Hakk'tan emin olmaktır.

Sevgili Pirimiz, "**Bütün arzularınızı, O'nun kapısında toplayınız,**" der. Yani yaratana terk edip, yaratılmışlara boyun eğmeyiniz. İnsandan izhar ettiği arzu yine kendi arzusudur. Bu arzuları topla ve sadece O'na teveccüh et, buyuruyor.

Devam ederek; "**İman sahibi, yaratana talep ederek, tabii arzularından geçer ve bu yolda giderken, bir afet belirince günahlarına döner,**" buyuruyor, yani tatsızlıkla karşılaşınca, kendi kendine düşünmeye başlar, hata ve kusurlarını, araştırır ve tetkik eder. Bu iyi bir noktadır çünkü tasahhahatın ilk basamağıdır. Nefsini etüd etmeye başlatan, o afet veya zahmettir. İşte o zaman bu afet, rahmete dönüşür. İlk anda; "*nedir bu başıma gelen*" diye düşünölen ve istenmeyen şey, sonradan rahmet halinde faydasını ortaya çıkarır.

Rabbimiz: "**Her zahmet, rahmetiyle gelir,**" buyuruyor. Malına, nefsine gelen afetin, din haddini aşığı için olduğunu anlar. Tabi bunlar, hep inananlar içindir. Zahmeti gören kişi, kendine dönüp, kendinde hatayı araştırınca, dinde haddi aşığını idrak eder. Yani iman sahibi, zahmete düşünce, sadece bu dert başından uzaklaşsın diye dua etmez, ayrıca nef-

sine soru açar ve araştırır. Bu hal aslımıza, ahenkli olmak için, Hakk yolunda, kendimizi yenileme ve terakki mücadelesidir.

Bu halde, kendi zayıflığını gördüğü işleri, Hakka ısmarlar. Bunu kalben de yapar ve huzur bulur. Bu güzel halinden sonra önüne bir kapı çıkar. Bu açık kapıdan içeri dalar ve aradığını bulur. Allah'a karşı ittika sahibi olur. O kişiye manevi yollar açılır. Buradaki kapı, manevi rehberine işaretidir. Böylece daha ilerlere gider.

Demek ki, hata dışarıda arandığı müddetçe ileri gitmek mümkün değildir. İçimize, dönersek yol alırız. İnançlı ve Beytullah olan bir kalbe kötü denilemez.

Tenkitler kusurların tashihi için, dualarımız ise onların selameti içindir. Yine Sevgili Pirimiz, devam ederek; "**O kişi böylece, bir Zat'tan diğer bir Zat'a, bir meclisten diğer bir meclise devam eder,**" buyuruyor. Dikkat edilirse biter demiyor aksine devam eder, buyuruyor. Çünkü meclis Rabbimizdir. Feyzi veren Haktır, Rabbimizin feyzi bitmez. Bitti denirse, nasip o kadarmış diye anlaşılır.

Kişi meclise devam ettikçe, arzusu da çoğalır. Çünkü gönül düğümü çözüldükçe, ferahlık bulur. Bu

hal, arabada bir kişinin gaza basmasına benzer. Gaza bastıkça hız çoğalır. Sen de meclislerin devamını yapabiliyorsan, senin de Hakka doğru hızın artar. O'na doğru daha hızlı gidersin. Aksine meclislerden uzak kalırsan hız kesilir, inkitaya uğrarsın.

"Hakk tarafından kula salınan bela, tecrübe için olur." Bu hakikat-i ilâhiye kabul edilirse selamette olunur. O zaman, o bela kişiyi dertlendirmez. Kişiyi, iyilikle de, kötülükle de deneyen Rabbimiz, onun hangi renge büründüğünü görmek için, bu tecrübeye muhatap tutar. Rabbimiz, Kur'an-ı Kerîm'in (7/168) âyetinde: **"Biz onları yeryüzünde, iyiler ve aşağılıklar olarak, bölük bölük ayırdık. İyiliğe dönerler diye, onları güzellikler ve kötülükler ile sınadık,"** buyuruyor. **"İnanan, her halin Allah'tan olduğunu bilir ve şükür yolunu tutar,"** buyuruyor.

Hakikati gören için, dertler, Allah'ın kişiyi selamete koymasına için zuhur ettirdiği, rahmetlerdir. Böyle görür ve şükür edilirse, yol alınır. Rehber bulunduğu da, O'na katılıp ve O'nunla gidilirse, çabucak hızlanılır. Aksine kişi O'nu kendine göre kayda koymaya, kendince yöneltmeye çalışırsa, bir yere gidemez.

Başvurulacak yer, her daim Hakkın kendisi ol-

malıdır. Gidilecek yer, zahiri herhangi bir yer bile olsa, oradan gözükecek yine Hakk olduğundan, insan yine önce Rabbimize teveccüh etmelidir. O zaman üzüntü ve sevinç kişiyi sarmaz, emin olur.

Bir kapıya gelindiğinde, Allah rızası için gelinmesi gerekir, arzular nasip ise, mutlaka olur. Aşırı arzular ise, bir eziyet ve ezadır. Dua şöyle yapılırsa makbul olur: "**Yarabbi, benim için hayırlı olanı ver,**" denilmelidir. Yine; "**Bizi Zatınla meşgul kıl, Zatının dünü ile uğraştırma,**" duası makbul olur.

Bir kul, Hakkın nimetlerini kabul, ikrar ve itiraf etmedikçe ferahlık bulmaz. Sahip olduklarını, kendi say-ü gayreti ile olduğunu, söyledikçe azap duyar. Bir şeyi çok isterse, Hakk onu verir ama, o kişinin nasibi değilse, ondan rahmet değil, zahmet doğar.

Hasan Basri Hazretleri: "**İnzivaya çekilmek, nefsin, şeytanın ve halkın arzularına muhalefeti öğrendikten sonra olmalıdır,**" buyurur. Sevgili Pirimiz: "**Yalnız kalmak, ahiret yolculuğuna adım attırır. Nefis iyi yol arkadaşı olmaz. Heva ve heves insanı azdırır. Şeytan ve mekir senin düşmanıdır, bunların hiçbiri sohbeta layık değildir. En önemlisi sen bir sohbet arkadaşı bul ve bir köşeye çekil,**" buyurur. İşte gerçek inziva budur, kesrette vahdet budur.

Hakkın lütfu dalga dalga gelir. Rabbimiz: "**Her an başka bir şandayım**" buyurur. Yani her an kul-larıma daha ileri feyz sunarım, her an ilhamları ve-ren benim buyuruyor. O lezzeti tadan, haliyle daima kesintisiz Hakkı ister. Ancak dalgalar arasındaki boş-luklar, daha büyük dalgaların gelmesine işarettir. Bu hal, adeta rahmet fırtınasının sükûnetidir.

Rabbimiz, şükrü öyle bir hazine kılmıştır ki; "**Sen ne için şükredersen, Ben onu sende ço-ğaltırım. Mal için şükrettiysen; malını, sıhha-tin içinse; sıhhatini, maneviyatın içinse; ma-neviyatını, yani her ne için şükretti isen, o şeyi çoğaltırım,**" buyuruyor.

Teyemmüm, temiz toprağa el sürmekle olur. Yoksa beton ve kireç sıvasına veya birtakım boyalı yerlere el sürmekle olmaz. Temiz toprağın sebebi, ki-şi topraktan halk oldu, onu yine toprak temizler, ha-kikatini ifade etmek içindir. Su varken ve su olan bir yerde bulunuluyorsa, teyemmüm olmaz. Hastalıkta ise, iki tas su ile dahi abdest alınabilir.

Rabbimiz: "**Müstahak olanlara cehennemi mesken kıldık,**" buyurur.

Bunlar dört zümredirler:

1. Kendini Allah'tan büyük görenler, Kendine Rabbaniyet iddia edenler. (Firavun, Nemrut gibi)

2. Müşrikler, Allah'ımıza ortak koşanlar. Doğru ve tek olan Allah yerine taş ve toprağa vs. taparlar.

3. Muattal ehli, yani kötü çıkış ehlidir. Allah'ı kabul etmeyenler. Akıl vardır, fiiliyat vardır, teknik vardır ama Allah yoktur, diyenler. (Solcuların iddiası gibi)

4. Münafıklar, İslâmiyet'i önce kabul edip, kendi mal, can ve soylarının korunmasını sağlamışlardır. Sonra da inanma görüntüsünden çıkıp, reddetmiş ve aleyhinde çalışmış olanlar. Sahte ikiyüzlü olanlar, Müslüman olmadıkları halde, Müslüman gözüküp, mevcut rahatlıklarını idame ettirmeye çalışırlar. Hatta kendi hayatîyetlerini korumak için, bu üç zümreye iltihak edenler.

İşte bu dört zümre, cehennem devamlı sakinleridir. Bu dört zümre dışındakiler ise, Hakka inanmış olan, ancak birtakım kusurları olanlardır.

Hakka inananlar, kusurlarından dolayı affa mazhar olurlar. Selamete ulaşırlar ve cehennemde devamlı kalmazlar. İmanı tam olduğu halde, büyük

bir günah işlemiş olsa da, an gelir, Rabbimizin ve Sevgili Efendimizin şefaatine mazhar olur ve kurtulur. Ancak ötekiler devamlı kalırlar. Diğer dinden olanlar ise, onların inançları vardır, lakin inançları eksiktir. Bu yüzden bu dört zümreyle bir tutulmaz. İnanç eksikliklerini tamamlar ve af edilirler.

Cennete şu dört zümrenin gireceği bildirilmektedir:

1. Resuller
2. Enbiya zümresi
3. Velîler
4. Allah'a iman sahibi olanlar ve bir vesile ile Allah'ın izniyle günahları affa mazhar olanlar.

Allah'ımız, böylece her iki tarafa da dengeli olarak, mükafat ve azapta Hakk ismine uygun olarak, adaletli davranmıştır.

Muhiddin-i Arabi Hazretleri: "**Ateş, cennete göre imtiyazlıdır. Azap ve ateşte, ilâhi bir ihtisas yoktur. Hiçbir azap da, Allah tarafından arzu ile hazırlanmış değildir. Hakk Teâla'nın intikam vasfı yoktur. Hakk Teâla Rahmetellil Âlemindir**". buyurmuştur.

Ateş, öylece durur, cennette ise terakki vardır.

Âlemlerin rahmeti olan Rabbimiz: "**Rahmetim, gazabımı geçti**", buyurur. Herkeste iyilik ve kötülük müştereken vardır. Kişi bir el, bir yol tutmadı ise, kötülükleri onda kalır. Eğer bir yol tuttu ise, kötü denilen şeyin, kişinin eğitimindeki lüzumunu görür, bilir ve o kimse, Hakkın rahmetine sığınarak, zahmeti rahmete dönüştürür.

Başlangıç cennet olduğu için, cennet, miras yolu ile salih kişilere intikal etmiştir. Rabbimiz, hepimizi cennet ehli olarak yaratmıştır. Hayırlı bir kişi olarak yaratmıştır. İblis de cennetteydi ve oradan inmiştir. Demek ki, yaratılıştaki herkes Müslüman'dır. Sonradan aile içine geldiğinde ilk öğretilenler, aslımızın ne olduğu, nereden gelip nereye gittiğimizi Allah ve kul münasebetleri, kulun Allah'a karşı gönülden yapması icap eden şeyler gibi, önemli hususlar yerine, zahirde daha zengin ve daha kolay nasıl yaşarız gibi konular ön plana çıkınca, yanlış ilhamlara adım atılmış olunuyor.

Bu zahiri konuları kişi, ailesi olmasa bile, zaten öğrenmekte ve hatta bir hayli başarılı bile olmaktadır. Bunların misallerini çevremizde görmekteyiz. Şu halde insana ailesi tarafından öğretilmesi gereken, kul olarak Allah'a olan muhabbetimizdir.

Eğer buna dikkat etmezsek, cennet ehli olarak

yaratılan İblis, nasıl Allah'ın tanzimini inkar ederek, cehennem ehli oldu ise, insan da yanlış eğitimle, belki zahiren başarılı gibi görünse de cehennem ehli haline gelebilir.

Rabbimizin insandaki lûtfuna karşın, insan ise tutum ve davranışlarıyla kendini nereye götürüp, mahkûm ediyor? Cehennemde, ateş ve red vardır. Bilgisi olmayan kişi kendini kurtaramaz. Cennette ise terakki vardır. Çünkü orada, ihtisas vardır, bilgi vardır. Önce Sidret-ül Muntehâya kadar gelinir. Sonrasını bilmiyorsun. Mukarrebun Âlemi var, Âlem-İ Âmâ var daha sonra da Rabbimizin kendi Zât Âlemi var. Rabbimiz namütenahi olduğunu buyuruyor. Haliyle tercih edilmesi gereken yol bu olmalıdır.

Bu yol, birtakım fedakârlıklar gerektirir. Ama karşılığı, Hakk'tır. Evliya ile dostluk etmek, arslanla ahbablık etmek gibidir, çok zordur. Tam teslimiyet gerekir. O zaman her an yeni bir şey öğrenilir ve bir güzellik kazanılır. Terakki neticesinde, her yerde, her şeyde ve her olayda O görülür, böylece zevk ve neşede daim olunur.

Güzel olan suretler, zamanla yaşlanır ve çirkinleşir, ama gönüller, her dem taze ve her zaman gençtir. Ondaki değişme güzelliğindeki artma şeklinde olur. Bu yüzden Rabbimize "**Yarabbi, aşkımı,**

imanımı arttır ve beni selamete koy," diye dua etmek gerekir.

Huzur ehli için, "**Hiçbir yere gitme**," derler. Huzur Allah'ın isimlerinden bir isimdir, Kişi O'na gelmelidir. Kendisinde kalmayacak ve kendisinin olmayacak şeylerle meşgul olmaması gerekir. kişinin uçup giden ve elinde kalması mümkün olmayan şeylerin peşinden koşması beyhude bir çabadır. Kalıcı ve zevk-i daim olanı talep etmek gerekir.

Efendimizin doğum gününü, Kadir gecesı gibi makbul tutup, tesid etmeliyiz. Çünkü Sevgili Efendimiz'in zuhuru ile Kur'an inmiştir. O'nun gelmesiyle rahmete kavuşulmuştur. Kur'an, Efendimizin vücûdu kitabıdır. Âlemlere rahmet olan Rabbimiz Kur'an ile kendisine nasıl vasıl olunacağını anlatmış ve böylece buna uyan nâs selamet bulmuştur.

İnanç güzel bir şeydir. Ancak inancın doğru olması gerekir. Örneğin, yanlış inanç ile, bir kişi inandığı varlığa daha yakın olabileceği zannıyla kendisini yakabilir ama Allah indinde böyle bir davranış geçerli değildir. Rabbimiz herkese doğru bir inanç versin, Âmin.

Doğru imanda olan selâmette olur. Doğru iman kişinin Rabbimizi Onun tarif ettiği gibi, yani

Efendimiz nasıl anlattı ise, aynen kabul ve tasdik etmesidir. Bir kimse kendi başına tefsire kalkışmaması, Allah'ın kullarına lûtfettiğine göre anlayıp idrak etmelidir.

Hakk bize daima lûtfeder, O'nu anlamak için uyanık olmak gerekir. Hz. Ömer bir gün birisini tutarak, para karşılığı kendisine üç defa ölümü hatırlatmasını, istemiştir. Böylece, Hakka doğru daha ileri teveccüh etmeyi düşünmekteydi. Adam, üzerine aldığı bu vazifeyi yapmaya başlar. Bir gün vazifesini ifa için, Hz. Ömer'in yanına gittiğinde, Hz. Ömer artık gerek kalmadığını söyler, sebep olarak da sakalına düşen kırı göstererek, habercinin daima kendi yanında olduğunu beyan eder.

Böylece sakalındaki bir tek kırdan bile ibret alacak kadar uyanık olduğunun bir örneğini vermiştir. Böyle olunursa daha çok feyz alınır.

Birgün Sevgili Efendimiz, Hz. Ebubekir'e hitaben, vitir namazını nasıl kıldığını sorar. Hz. Ebubekir, yatsıdan sonra kıldığını söyler, Efendimiz: "**Akıllılar böyle yapar,**" buyurur. Aynı soruya Hz. Ömer ise, yatsıdan sonra uyuduğunu sonra kalkıp kıldığını söyleyince yine Sevgili Efendimiz: "**Kuvvetliler böyle yapar,**" buyurur. İki de makul olan bu haller, dindeki akıl ve kuvvetin yerini göstermesi bakımından güzel bir örnektir.

Allah yakınlık verdiği gönüllerden bütün sevgileri alır, ancak bunları alması sevgisiz bıraktığı anlamına gelmez. O gönülde sadece kendi sevgisini bırakır. Öyle ki, Sevgili Efendimiz, bir gün, yolda elinde asasıyla giderken, Rabbimiz kendisine, o asanın ne işe yaradığını sormuş. Efendimiz, yürürken ona dayandığını, söylemiş. Rabbimiz de "**Allah kuluna yetmez mi?**" diyerek asayı attırmıştır. Allah kişiye güzelliğiyle, rahmetiyle lütfeder. Nefse hoş gelen her şey tam olsun ve ilaveten de Allah olsun, düşüncesi doğru değildir. Bu hal sevgi ve fedakârlık ister. Sevgili için makbul olmayan her şeyi atacaksın, sıfırlayacaksın, boş olacaksın, o zaman kurtulursun.

Kişinin fedakârlığı, bütün varlığını Hakka ısmarlamakla olur. Esasında bu hâl, malı hakikatte sahibi olana, teslim etmekten başka bir şey değildir. Ancak burada önemli olan, kişinin ikrarıdır, mal zaten O'nundur, hayır dense de O'nundur. Kişinin bu ikrarı, ona rahmet olur. Bu ikrar ve ikram Hakk tarafından, kabul edilir ve kişiye tekrar iade olunur. Fakat bu sefer kişiye verilen vücûd, ebedi ve baki-dir. Böylece, ikrarınla ve ikramınla, geçici vücûd yerine, baki vücûd sahibi olursun. Bu hal aynel vaki-dir.

Hz. Süreyya:

**"Sanma yahu biz şu yerde tıkalıp kalmışlarız,
Adetullahaya uyup, bir lahzacık dalmışlarız,
Arif-ü Kâmil isen, fehm eyle nutkumdan bizi,
Kırk gün ancak eğlenip seyrana emr almışlarız,"**

buyurmaktadır.

Yani, Hz. Ahmed Süreyya Emin Beyefendi, kırk gün sonra vücûdunu da almışlardandır. Makamı icabı böylece, hem ruhen hem de cismen hayyül ebed olunur.

"Kişinin kendisine vücûd izafe etmesi" şirk halidir. İşte Allah'a iman olanın, ahirete intikalinde, bu eksiklikleri ikmal edilir ve böylece selamete ermiş olur. Eğer bu talim dünyada iken yapılmışsa o zaman Mürşid'imizin buyurduğu **"Benim evlatlarım, Arasat'a uğramaz, doğrudan doğruya cennete gider,"** hükmüyle haşrolunmak nasip ve müyesser olur. Haliyle, kişi bunlardan kurtulursa, ona bunlardan bir daha sual açmazlar.

Kişinin isteği bitmez. Rabbim bu hali bilir, çünkü kullarından istediği yine kendidir. Sevgili Pirimiz Abdulkadir Geylânî Hazretleri bu hali şöyle anlatır: "Bir gün, bir zat ahirete göçer. İmanlı güzel bir insandır, ama bazı eksiklikleri vardır. Meleklerle, aman

beni selamete koyun başka bir şey istemem, der. Onu bir havuza koyarlar, orada yıkanır ve temizlenir sonra dışarı çıkar. Memnun ve mesuttur, bakar ileride, güzel yerler var ve başlar sızlanmaya, melekler gelir, onlardan bin bir rica ile gördüğü o güzel yerde olmak istediğini izhar eder. Melekler, o kişiye "*Hani başka isteğin olmayacaktı,*" derler. Zat tamam der, beni oraya koyun başka bir şey istemeyeceğim, der. Melekler gülerler ve onu isteği olan cennete koyarlar. Bir müddet sonra oraya alışıır ve bulunduğu yerden daha güzel gözüken, bir başka cennet müşahede eder. Yine sızlanmaya başlar.

O Kişinin sızlanma ve istekleri devam ederek, nihayet kendisini 7. ve 8. cennette bulur. Orada kendisine güzel bir köşk ve latif hizmetkârlar verirler. Öyle ki, zat, hizmetkârların güzelliği karşısında, onların hizmet için tahsis edildiklerini fark edemeyip, ayaklarına kapanır. Bilahare hakikat kendisine tanıtılır, böylece o zat, çok mutlu ve mesuttur. Bir zaman sonra, bir Cuma günü Hakkın toplantı çağrısı üzerine, giyinip, süslenip Hakk'ın toplantı yerine gider. Hakkın meydanında, ortada Sevgili Efendimiz ve diğer Peygamberan, sonra birçok yüce varlıklar ve mahşeri bir kalabalık, birbirleriyle büyük bir muhabbetle konuşmaktadırlar. Bu zat da aralarına katılır ve bu halden son derece mutludur. O anda bir münadi: "*Rabbimiz bu toplantıya gelecektir, hazırla-*

nın," der. Bir anda, herkesin sadece kendisinin, girebileceği bir yer zuhur eder ve o an Hakk "**tecelli**" eder. Bir yerde, Rabbimizin gelmesi, "**tecelli etmesidir**". Kişilere sadece, kendisinde tecelli etmesidir. Çünkü hepsi kendisidir, kendisinden kendisinedir. Eğer gelseydi, bir ikinci olurdu, tecelli etmesi, birliğini gösterir. Hakka iman etmiş ve doğru olarak ikbarda bulunan bir kimse olduğu müddetçe, kıyamet kopmaz, Hakk kopartmaz. İlâhi sohbeti bulunan bir gönlü, devam ettirecekse, o zaman da tufan yapar ve ötekileri helak eder. O gönlü ve inananları geriye selamete kor. Bu dünya buna inanan ve ikrar edenlere lâyıktır, buyurur. Maneviyatta yürümek, ip üstünde gitmek gibidir. Dikkatli ve uyanık olmak ve ipi koparmamak gerekir. Hakk nasıl affedici ise, O'nun yakınlık verdiği gönüllerde hoşgörücüdür. Hz. Pirimizin buyurduğu gibi: "**Bizi sevmediklerinle, bir araya koyup ta azap etme Yarabbi, AMİN.**"

Hamd ve şükür yalnız Allah'adır.

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah Allahümme salli alâ seyyidina Muhammedin ve alâ Alî seyyidina Muhammed. Rabbiş rahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdetan min lisâni yefkahu kavli ve ufevidü emri illallah innallahe basirun bil-ibâd Hamdü senâlar bütün ibadetler ve taâtlar Allah'a mahsustur. O Allah ki, herşeyin hâliki ve mâlikidir ve herşey **Hüve'**ye dönecektir. salât-u selâm ol nebi-i ahir zaman ki son peygamber ve Hakkın son hükmü şeriat-i lütfudur. O'nun âline ve evladına ve ezvacına ve ahbabına ve ensarına ve eshabına ve kıyamet gününe kadar O'nu sevenlerin üzerine olsun. Kulların her sırrını bilen ve yaptığıı gören işiten Allah inananları burada cem eylediği gibi yarın mahşer gününde Sevgili Habibi Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem Liva-i Hamd Sancağı altında lütfuyla cem eyleye Amin. Dua her insanın gönül lisanı ile olur. Zaten bütün gönül lisanları da Rabbimizindir.

12.4.1986

Cumartesi Öğleden Sonra

Arnavutköy

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Kendi vücûdu ve nefsi ile kaim olan Vacib-ül Vücûd Hazretleri, "**Küntü kenzen mahfiyyen fe-**

ahbeptü en u'refe fehalakülhalka liu'ref" yani; "**Ben gizli bir hazine idim, bilinmekliğimi istedim ve bu alemi yarattım, kendimden kendime,**" buyuruyor. Rabbimiz, bu Kelam-ı Kudsisi ile kâinatın yaratılmasında esasen, muhabbeti bulunduğunu öğretmektedir.

Bu tertip için, Cenâb-ı Hakk, Deryayı Nur-u Muhammed'i Kendi Zat-i Nurundan yarattığı zaman, bu derya, Nur mazharı ilâhiyesi olan feyz ile "**Lâ ilâhe illallah**" ikrarını yaptı. Yani, vücûdundan ayrı olmayıp, kendinden kendine ayırdığı Nur, sonsuz zaman süreci içinde, Hakktan ayrı bir hali olmadığını, Hakkın Hakk ve kendisinin de Hakk olduğunu anladı. Bu idrak ile lisana geldi ve halini; "**La ilâhe illallah**" diyerek ikrar etti.

O ilâhi Nur'un "**Ben dahil her şey O'dur.**" buyurması üzerine, Cenâb-ı Hakk da bu ayniyet-i ilâhiyesi olan derya'yı "**Muhammedün Resûlullah**" hitabı ile mükerrem kıldı ve O'nun Nur-u Muhammed olduğunu tebşir etti. Yani o nura, Deryayı Nur-u Muhammed olduğunu söyleyerek, hakiki halifesi olduğunu bildirdi. Mekke'de yaşayan Hz.Muhammed ise, bu deryadan görünen bir mümessil noktasıdır.

Allah, yani Vacib-ül Vücûd Hazretleri, kendi

âlemindeki güzel isimlerinin suretlerini görmek istedi. Bizler hepimiz, gizli vücûd dalgaları halinde Allah ile beraberdik, yoktan değil vardan yaratıldık. Biz, Allah ile vardık, Allah'ı biliyorduk ve Allah bizi biliyordu. Biz, birbirimizi bilmiyorduk, bu âleme gelince birbirimizi tanıdık.

Ayan-ı Sabite; Hakk'ın her zaman gözü önünde olan hallerimizdir. Hepsi O'nun gözü önündedir. Bizlere sûret vererek, bu aleme gönderdi ve böylece bizler birbirimizi tanıdık. Bu yüzden gizli bir hazine olan Allah'ımız, bilinmekliğini isteyince, diledi ve bu âlem yaratıldı, hepsi kendinden kendinedir. “**Allah kadim kul kadim ayrılmadılar bir adım**”. denilmiştir.

Allah'ımız, vücûd ile vasıflanmasından dolayı kendisinin, varlık âleminde kendi aynını görmek istedi. Yani ben Allah'ım, başka bir ilâhi kudret yoktur, ben kendi aynımı görmek istiyorum, dedi. İşte bunu, Deryayı Nur-u Muhammed'de gördü. Aynını görmeyi dileyen Rabbimiz, bu sırr-ı ilâhiye'yi de yine kendine açıklamayı arzu etti.

Bir şeyin, kendi benliğini, kendi nefsiyle görmesi kolay bir şey değildir. Bu hal, bir kişinin aynaya bakarak, kendisini görmesine benzemez. Ayna, senden ayrı bir parçadır, ona baktığında sadece ken-

dini müşahede edersin. Ama hem Allah kendisi ve hem de ayna olan kendisi, böylece kendisinden kendisini temaşa etti.

Allah bu âlemi yaratırken, kendine bir ayna bulmak istedi. Âlemlerdeki her şeyi eşya olarak yarattı ancak onlara ruhundan üflemedi. Deryayı Nuru Muhammed'in bir noktası olarak Âdem'i yaratmayı istedi ve yarattı. O'nun cilası yoktu, yani hareket vardı ama ruh yoktu. O zaman Âdem'e kendi ruhundan üfledi.

Bir şeyin kendi benliğini, kendi nefsiyle görmesi, baktığı şeyin kendi olması ile mümkündür. O zaman, o şeye Aynım diyebilir. Çünkü kendisine bakılan mahallin verdiği surette, bakanın nefsi görülür. Bu yüzden Rabbimiz; "**İnsan da birbirinin aynasıdır,**" buyurmuştur. Çünkü hepimiz bir nefisten halk olduk.

Allah, âlemi ruhsuz bir ceset olarak yarattı, cilasız bir ayna gibi ve bu aynada kendini görmek için, âlemi, Âdem ismi ile cilaladı. Aynanın cilası da İnsan-ı Kebir oldu. Nitekim Mevlûd'da "**Kıldı Âdem ile müzeyyen âlemi**" diyor. Yani var olan her şeyde ki, eksikliği Âdem ile tamamladı ve Âlem Hakkını, varlık ruhunu buldu. Rabbim; "**Ben her noktadayım ama beni hassaten aradığında, İn-**

san'da bulursun, beni orada arayacaksın," buyurmuştur.

Rabbim, "**Melekleri insandan, insanları da kendi nurumdan halk ettim**" buyuruyor. Hakk önce, Deryayı Nur-u Muhammed'i, ondan da bütün mükevvenatı ve insanları yarattı. Nitekim Kur'an'ı Kerim in (68\1) ayetinde: "**Nun Velkalemi ve Mayesterune**" buyrulmuştur.

Nun: Allah'ın vacip nuruna,

Vel Kalem: Kağıtta bir şekil çıkartılması için, çizgiyi çizmede kalemin kullanılması gibi, Allah'ın, Deryayı Nur-u Muhammed'i kalem gibi kullanarak bu âlemi yaratmasına,

Mayesterune: bütün mükevvenatın o deryadan halk olunduğuna, işarettir.

Sevgili Peygamberimiz: "**Allah, evvela benim nurumu halk etti, benim nurumdan bütün mükevvenatı halk etti,**" buyuruyor. Öyleyse insanlar ancak Derya-yı Nur-u Muhammed'e kadar gidebilir, oradan ileriye geçemez. Hz. Süreyya "**Muhammed'i tasdik etmeyenin, yerden bir karış yükselmeyeceğini,**" ifade buyurmuştur. Kişi kendisinden yaratıldığı nuru kabul etmez ise ne yükselir ne de ileriye gidebilir.

Yere göğe sığmayan Rabbimiz yerinin, yani O'nu aradığımız zaman bulacağımız yerin, insanın gönlü olduğunu buyuruyor. Kalb dört parçadır. Bu dört parçanın, tam orta noktası, Sevda-yı Süveyda noktası olup, Hakkın bulunduğu noktadır. Kalbe ritmi, insana enerjiyi veren hep bu noktadır. "**Yere göğe sığmam, mümin kulunun kalbine sığarım, müminin kalbi Beytullahtır,**" buyuran Rabbimize teveccüh ettiğimizde, dua ettiğimizde, ellerimizi kalbimize ayna olacak şekilde açmadayız.

Allah bütün bu vasıfları toplayan insan ile mahlûkata bakıp, onları temaşa etti. Yani Halife-yi Hak sırrına mazhar olan insan ile yarattığı mükevvenatı seyr eyledi. Bu yüzden, "**Tekmil gözlerden gören Allah'tır,**" deniyor. Böylece insan, Rabbimizin gören gözdeki göz bebeği gibi oldu. Nitekim "**Gözümün nuru**" deriz, Allah da bize gözümün nuru der. Çünkü o hem bizi ve hem de bizimle varlıkları temaşa eder.

Allah'ın bizi ne kadar çok sevdiğini apaçık görüyoruz. Herkes en çok kendini sever, ama Allah, bizi bizden çok sever. O daima bizim lehimize işler yaparken, bazı kimseler ruhî hakikate ters düşen işler yapmaktadırlar.

Göz bebeği gibi olduğundan, ona "**İnsan**"

dendi. Allah'ımız, insanın sûretini âlemin hakikatleri ile sûretinden batınını da kendi sûretinden yarattı. Heyet-i külliyesi ile de Ahsen-i Takvim (en güzel şekilde) üzere halk etti. Yani insan, âlemlere naziredir, sende ne varsa âlemlerde de var, âlemlerde ne varsa sende de vardır. İç âlemini kendi sûretinden yarattığından, ruh daima Allah'ı ister.

Cismaniyet dünyayı, ruh ve maneviyat yaradınını talep eder. Cismaniyet yemek ister, şunu bunu ister. Eğer cismaniyetimizi de ruh âlemine tabi kılsak Efendimizin; "**Ben nefsimi Müslüman ettim**," buyurduğu gibi olur. O zaman o gönül huzurdadır Rabbimiz o gönle sual açmaz.

Namazda; '**Sem'î Allahû limen hamideh**' yani: "**Allah hamd edeni işitti**," deriz. Burada işiten ve bilen Allah'tır.

İlâhi tertip neticesinde İblis, Âdem'e vesvese ile O'nu kandırarak memnu ağaca, kader veya kaza ağacına gitmesine sebep oldu. Böylece, ilâhi emre karşı gelen Âdem, cennetten çıkarıldı.

Allah, cennetten çıkarılan bir Âdem'den, milyarlarca Âdem yaratarak, onları tekrar cennetine aldı. Böylece şeytan, duyduğu haset ile bir Âdem'in çıkmasına neden olurken, cennet, bu sefer milyar-

larcası ile tekrar dolmuş oldu. Bu hal, akıllı geçinen şeytanın akıl mertebesini ortaya koymaktadır.

Rabbimiz bize, Âdem'i kandırıldığını zannederken, aldandığını anlayan iblisin bu ameli ile haset'in, ne kadar manasız olduğunu anlatmaktadır. Esasında, İblis, Allah'ın arzusuna uyar ve sadece kandırılmak kaydı ile gelenleri kandırır. Bütün bunlar Kur'an-ı Kerîm'de anlatılmaktadır.

Sevgili Peygamberimiz, "**Âdem su ile toprak arasındayken ben nebi idim**," buyuruyor. Demek ki, Kur'an daha o zamandan itibaren yürürlüktedir. Adı üzerinde, zaten Alîm-i Kur'an Allah'tır ve onun ilâhi isimlerine göre de tefsir edilir.

Kur'an-ı Kerîm bir anahtar kitaptır. Tetkik etmek istersen, Türkçe meâlini okur, istifade edersin. Ancak maneviyatta terakki etmek istiyorsan, kendi lisanı olan Arapça okumak gerekir. Yani Rabbimiz ne diyorsa, aynen tekrarlamak gerekir, işte o zaman Hakkın sözü ile bizim sözümüz paralel olur ve böylece yol alınır.

Allah'ın çizdiğinin dışına çıkarsan, namazı Türkçe okunan ayetle de yapmaya kalkarsan makbul olmaz. Peygamberler Allah'ın şeriatını bildirmekle vazifelidirler, bu yüzden Hz. Muhammed'in sünneti üzerinde yürümek icap eder.

Din, yaradanın, yaratılmıştan istediği şeyler ve yaratılmışın da yaradana olan vazife vecibeleridir. Yoksa birtakım kurallar değildir. Kur'an Hakkın sözüdür.

Kur'an'da sûreler, Besmele ile başlar. Allah'ın isminin olduğu yerde şeytanın işi olmaz, çünkü şeytan ismi de Allah tarafında yaratılmıştır. Kur'an vahdettir, birliğe işaret eder, Hz. Süreyya "**Bîvücûda, şeytan nedir der miyim,**" buyuruyor. Varlık birdir, şeytan bir mekir ve bir aldatmadır ve kendine ait bir varlığı yoktur. Dikkat edilirse, şeytan Âdem'i aldatması ile kötülük yapmış gibi gözükmüşken aslında ona iyilik etmiştir. Hakiki iman sahibi, hiçbir zaman yanılmaz, Hakk onu yanıltmaz. "**Bilenle bilmeyen bir olmaz,**" buyruluyor.

Kişinin kötü dediği olay, Allah'ın arzusu ile hayra tebdil olur. O'nun arzusu doğrultusundaki bir hali, muska vs. gibi şeylerle değiştirmeye kalkışmak, O'na şirk koşmaktadır. Âdem de şeytana uyması ile başına gelenden dolayı çok üzülmüştür. Buradaki hikmet, Allah kendisinin bütün haliyle bilinip, tasdik edilmesini ister. Âdem bu hali yaşayıp tekrar cennete döndüğünde aynı hatayı bir daha tabiki yapmaz. Bu yüzden Hz. Süreyya: "**Bilen düşer mi şirk-ü isyana,**" buyuruyor.

Vahid, Zat'a mensuptur. O tektir ve naziri yoktur. O halde, vahdaniyet ilham ve beyanı inen bir gönlü bulup O'na uyulmalıdır. Çünkü O da tektir ve Hakk'ın bir ismidir.

Allah'ımız: "**Ey Muhammed sen olmasaydın, bu âlemi yaratmazdım,**" buyuruyor. Böylece insan Allah'ımızın zatiyet- i ilâhisinden halk olduğundan Allah'ta ki Celal ve Cemal sıfatlarına da mazhardır. Cemal sıfatlarına mazhar olan insan bu ilâhi rahmet isminden sonra Celal ismini tanıması için zuhur eden tecelli de ve her şeyin Derya-yı Nuru Muhammed'den halkolduğu açıkça bellidir. Yani O olmasaydı, hiç bir şey olmayacaktı. Efendimiz: "**Beni gören Hakk'ı gördü. Ben olan da sensin Yarabbi**" buyurarak bu hakikati açmıştır.

"**Muhammed**"in manası, çok çok hamd ve medh olunmuş demektir. Dünya kurulduğundan bugüne kadar gelen geçen bütün peygamberan ve evliya-yı kiram'ın hepsi Sevgili Efendimizi zikretmişlerdir ve o'na hamd-ü senalar edip, O'na şükretmişlerdir. O'nun yüzü suyu hürmetine yürümüşlerdir.

Cennetin kapısında; "**Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resûllullah**" vardır. Cennete bu zikri yaparak girilir. Evine de koyarsan, evini de cennet yaparsın. Efendimiz; "**Evlerinizde Kur'an okuyu-**

nuz, Hakkı zikrediniz ve evlerinizi mezar gibi yapmayınız," buyuruyor.

Gönüllerin sahibi olan Rabbimiz, eğer gönüller satışı çıkarsa ben alırım buyuruyor. Bir malın kıymetini en iyi o malın sahibi bilir. kişi de malı sahibine verirse selamete erer. Kişiyeye ait gibi gözükene vücûd esasında onun değildir. Vücûdun hiçbir faaliyeti kişinin iradesinde değildir. Allah arzusu ile bu vücûdun, kullanma hakkı kişiye verilmiştir. Gönül alıcısı olan Hakka verilirse hak yerini bulur ve ferahlık duyulur.

Rabbimizin bir tertib-i ilâhiyesi vardır. Murat kendisidir, dönüş O'nadır. Dünyaya gelip yaşayacağız fakat sonunda O'na döneceğiz. Ama kişi akıl sahibi ise, O'nu daha evvel bulmuş birini bulmalı ki, kendinde Allah'ı bulabilsin. O rehber kişiye kendisindeki Hakkı buldurur ve kişi de müsterih olur. Göçmeden önce Hakkı bulur ve sevine gider. Cenazesinde neşe zuhur eder. Hakka selim bir kalbten başka hiç bir şey götürülmez. Âşıklar ölmez, kişiyi o zaman şehitler mertebesine yazarlar.

Nefis de sahibine verilmeli ki, onu verdikleri gibi saf eylesinler. Efendimiz: "**Men arefe nefsehu fekad arefe rabbehu,**" yani "**Nefsini bilen, Rabbini bilir,**" buyurmuştur. Nefis yok edilmez veya

ayaklar altına alınarak çiğnenip ezilmez. Nefsin hakikati Haktır, hepimiz bir nefisten yaratılmışızdır.

Nefis, nefes ve latif anlamındadır, nefis hep güzel şeyler ister. Eğer nefis, Hakka yönelmiş ise, o en güzeldir; yok, eğer yönelmemiş ise, o zaman mekir ona önder olur. İnsan "**Allah'ım**" derse, aldığı ilhamlar haliyle güzel olur. Zaten kişi vücûdunu ve nefisini Allah'a, bu senindir derse, Allah, ona kendi güzelliklerinden ihsan eder.

Bir gün Atatürk'e ziyafet için, bıldırcın hediye etmişler. Atatürk hava soğuk olduğundan, paltosu ile Dolmabahçe sarayının bahçesinde dolaşırken, bir ara bıldırcınlardan biri kaçarak, telaş ile sıcak gördüğü, Atatürk'ün paltosu içine saklanmış. Atatürk bu hale bakmış ve kuşların serbest bırakılmalarını istemiş. Sebebini soranlara da, "**Bana iltica edenleri ben nasıl keser de yerim,**" demiş.

Sen kul iken, görevi yenilmek olan bir canlı hayvan, sana iltica ettiği vakit onu kesip yemiyorsun da, Allah'a boynu kırık iltica edersen, O seni hiç cehenneme atar mı? Bu şefkati, merhameti veren onların sahibi olan Haktır. En fazla merhamet annelerdedir. Onlara bu merhameti veren Rabbimiz sonsuz merhamete sahiptir.

Risalet-i Gavsîye'de, Rabbimiz Pirimize hitaben: "**Bir kimse ilimden sonra yani bildikten sonra, beni görmeyi isterse o mahcupdur. Görmeyi, bilmenin gayrisi zanneden kimse, Rabbi görmekten mağrurdadır, gururdadır. Beni bilmek, görmektir,**" buyuruyor.

Bütün dini vecibeler, Hakkı düşünmek, Hakkı istemek ve O'na teveccüh etmek içindir. Eğer bunu yapabiliyorsa, kişi hep tevhidde demektir. "**Rabbim, bu vücûd senin**" dedikten sonra, yine; "**Rabbim seni göreyim.**" denirse, o zaman aynaya bak O'nu görürsün. "**Namaz müminin miracıdır,**" buyuruyor Sevgili Efendimiz, çünkü namazda ben yokum, sen varsın deniyor.

"**Nazar ile iltifat ettiğim gönüllere, yalnızlık katiyen gelmez, ateşte yanıp muazzep olmazlar,**" buyuruyor. Çünkü o gönül Her an Hakk ile beraberdir. O kimseler, ne zaman Hakka teveccüh ederim deseler, gönlünden, "**Kulumsun, daima beraberim**" ilhamını alırlar ve tekmil isim ve güzellikler zuhur eder. Sevgili Efendimize inanmış ve O'na teveccüh etmiş bir kimse, tekmil peygamberin güzelliklerini kendisinde görür. Çünkü O, bütün peygamberlerin halini camidir.

O gönül "**Lima Allah**" makamına ermiştir. Bu

söz, o gönüle beyan edildiğinde, artık kişi bir vücûd sahibi değildir demektir. O kimse kendine vücûd izafe etmez ve edemez. Kendi bilir ki, o vücûd da Hakkındır. Bu hale geldiğinde, Hakk "**Sen LAHMİK sırrına mazharsın**". Yani; "**Etin, canın, kanın, hepsi benimdir**", buyurur. O zaman kişi kendini fark edemez, ben miyim, değil miyim diye şaşırır. Tekmil vücûdları, kendi vücûdu görür ve tekmil vücûdlarda da yine kendini görür. Böylece o kişi, zahirden kurtulmuş, hudut dışı çıkmış olur.

İşte böyle bir zatı bulduk mu, O'na yaklaşalım ve O'ndan bir güzellik kazanalım. O zat Hakk ile Hakk olmuştur. O kişiyi bulmak da kolay değildir. Ama kişi arzu eder ve Rabbine teveccüh ederse, Rabbi ona bildirir. Bu hal bazen manâda, bazen de zahirde olur.

Kişinin kendisini anlatması ile kişi bilinmez. Hakkın onu anlatması esastır. Bu yüzden Peygamber Efendimizin, sünnet-i seniyyesine tam itaat ile uyulmalı ki, bütün peygamberlerin haline ve Efendimizin, muhabbet ve aşkına varis olunabilsin. Böylece hem Hakkın Halifesi ve hem de Efendimizin varisi olunur. Çünkü Allah'ımız, Kuran'ı Kerim'de, Âli İmrân (3/31) âyetinde: "**Kul in küntüm tühıbbü-nellahe fettebiunı yuhbibkümüllahü ve yağfir leküm zünubeküm vallahü ğafurur rahıym**" ya-

ni; "De ki eğer Allah seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın Allah bağışlayandır esirgeyendir," buyrulmaktadır.

Bazı kişilerin etrafında dönen hadiselerin öğreticiliğinden istifade etmek üzere onları misal olarak almak istersek, kişilerin adlarını ortaya koymayız. Muradımız, olaylardan gerekli dersi almaktır, yoksa kişilere dönük bir tavır takınmak değildir.

Bir gün Hz. Musa mensupları ile beraber yağmur duasına çıkar. Hz. Musa Allah'a teveccüh eder ve yakarır, Allah'ımız: "**Olmaz**" buyurur. Sebep olarak da; "**Aranızda bir nemmâl var**" der. Hz. Musa bunun anlamını sorar ve nemmâlin, laf taşıyan, köğüculük yapan bir kimse olduğunu ve bu kimsenin aralarında olduğu müddetçe yağmura izin vermeyeceğini belirtir. Hz. Musa Allah'a, o kişiyi grup dışı bırakabilmek maksadıyla, kim olduğunu sorar. Allah; "**Sana söylersem, ben de nemmâl olurum,**" diyerek bu soruyu reddeder.

Rabbim, bizleri bu hallerden uzak tut ve Rahmetini lûtfet, ÂMİN.